

มติคณะรัฐมนตรี 20 ตุลาคม 2569

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ประเภท L ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ที่ไม่เกินสี่ล้อต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ. ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เสนอ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้ดำเนินการต่อไปได้

รวมทั้งให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับความเห็นของกระทรวงพลังงานเกี่ยวกับการติดตามผลกระทบหลังการบังคับใช้ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวและกระบวนการติดตามระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ เพื่อจะช่วยให้การติดตามและบริหารจัดการระบบกักเก็บพลังงานดังกล่าวหลังสิ้นสุดการใช้งานเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

สาระสำคัญของเรื่อง

1. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ประเภท L¹ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ. ที่ อก. เสนอ เป็นการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ประเภท L ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ มอก. 2952-2561² เพื่อให้มีคุณภาพและมีความปลอดภัยสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่กิจการอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศ (มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใหม่) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 กำหนดนิยามของยานยนต์ประเภท L หมายถึง ยานยนต์ที่ไม่เกินสี่ล้อตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบทนิยามและประเภทของยานยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังและ รถพ่วง มาตรฐานเลขที่ มอก 2390 – 2563 แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1.1.1 ประเภท L₁ ยานยนต์สองล้อที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังใด ๆ ที่มีความเร็วออกแบบสูงสุดไม่เกิน 50 กม./ชม. หากติดตั้งเครื่องยนต์ ต้องมีความจุกระบอกสูบไม่เกิน 50 ลบ.ซม.

1.1.2 ประเภท L₂ ยานยนต์สามล้อที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังใด ๆ ที่มีความเร็วออกแบบสูงสุดไม่เกิน 50 กม./ชม. หากติดตั้งเครื่องยนต์ ต้องมีความจุกระบอกสูบไม่เกิน 50 ลบ.ซม.

1.1.3 ประเภท L₃ ยานยนต์สองล้อที่เข้าข่ายอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) ขับเคลื่อนด้วยกำลังใด ๆ ที่มีความเร็วออกแบบสูงสุดมากกว่า 50 กม./ชม.
- (2) ติดตั้งเครื่องยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 50 ลบ.ซม.

1.1.4 ประเภท L₄ ยานยนต์สามล้อแบบสมมาตร (รถจักรยานยนต์ที่มีพวงข้าง) ในระนาบแนวตั้ง ที่ผ่านกึ่งกลางตามความยาว เข้าข่ายอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) ขับเคลื่อนด้วยกำลังใด ๆ ที่มีความเร็วออกแบบสูงสุดมากกว่า 50 กม./ชม.
- (2) ติดตั้งเครื่องยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 50 ลบ.ซม.

1.1.5 ประเภท L₅ ยานยนต์สามล้อแบบสมมาตรในระนาบแนวตั้งที่ผ่านกึ่งกลางตามความยาวที่เข้าข่ายอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) ขับเคลื่อนด้วยกำลังใด ๆ ที่มีความเร็วออกแบบสูงสุดมากกว่า 50 กม./ชม.
- (2) ติดตั้งเครื่องยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 50 ลบ.ซม.

1.1.6 ประเภท L₆ ยานยนต์สี่ล้อที่มีมวลรถเปล่าไม่เกิน 350 กก. ในกรณีของยานยนต์ไฟฟ้าไม่รวมมวลของแบตเตอรี่ที่มีความเร็ว ออกแบบสูงสุดไม่เกิน 45 กม./ชม. และเข้าข่ายอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

มติคณะรัฐมนตรี 20 ตุลาคม 2569

(1) ความจุกระบอกสูบไม่เกิน 50 ลบ.ซม. สำหรับเครื่องยนต์จุดระเบิดด้วย
ประกายไฟ

(2) กำลังสุทธิสูงสุดไม่เกิน 4 กิโลวัตต์ สำหรับเครื่องยนต์สันดาปภายในอื่น ๆ

(3) อัตรากำลังต่อเนื้อสูงสุดไม่เกิน 4 กม. สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า

1.1.7 ประเภท L₇ ยานยนต์สี่ล้อที่นอกเหนือจากประเภท L₆ ที่มีมวลรถเปล่าไม่เกิน 400 กก. (500 กก. สำหรับยานยนต์ที่ใช้บรรทุกสิ่งของ) ในกรณีของยานยนต์ไฟฟ้าไม่รวมมวลของแบตเตอรี่และอัตรากำลังต่อเนื้อสูงสุดไม่เกิน 15 กิโลวัตต์

1.2 กำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์ระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้ (Rechargeable Electrical Energy Storage System: REESS) ที่ไม่ใช่ชนิดตะกั่วกรด สำหรับขับเคลื่อนยานยนต์ประเภท L ที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่เท่านั้น (Battery Electric Vehicle: BEV) ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเฉพาะ ส่วนที่ 2 คุณสมบัติที่ต้องการของ REESS ด้านความปลอดภัยของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยานยนต์ประเภท L : คุณสมบัติเฉพาะสำหรับระบบส่งกำลังด้วยไฟฟ้ามาตรฐานเลขที่ มอก. 2952-2561 ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5414 (พ.ศ. 2562) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยานยนต์ประเภท L : คุณสมบัติเฉพาะสำหรับระบบส่งกำลังด้วยไฟฟ้า ประกาศ ณ วันที่ 16 กันยายน 2562

1.3 กำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

2. ประโยชน์และผลกระทบ

2.1 เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้รถยนต์ไฟฟ้า และส่วนประกอบของยานยนต์ไฟฟ้าที่มีความปลอดภัยมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งประเทศไทย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก พร้อมทั้งประชาชนได้ใช้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐาน คุณภาพและความปลอดภัยในการใช้งาน นอกจากนี้ ยังส่งผลโดยอ้อมด้านการลดมลพิษทางอากาศ ดังนั้น จึงต้องมีการควบคุมเกี่ยวกับความปลอดภัย เพื่อให้ป้องกันความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดแก่กิจการอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ ผู้ทำ ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ประเภท L โดยมีผลกระทบในด้านสิทธิเสรีภาพ เนื่องจากผู้ทำหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวจะต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และผู้จำหน่าย จะต้องจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวที่ได้รับใบอนุญาต และเป็นไปตามมาตรฐาน

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

3.1) กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค พิจารณาแล้วไม่ขัดข้อง/เห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวง โดยกระทรวงพลังงานมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดวันบังคับใช้โดยคำนึงถึงความพร้อมของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ประกอบการ และหน่วยทดสอบที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อมิให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินการและควรมีการติดตามผลกระทบหลังการบังคับใช้ร่างกฎกระทรวงดังกล่าว นอกจากนี้ หากมีการกำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการติดตามระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้ (Rechargeable Electrical Energy Storage System: REESS) สำหรับยานยนต์จะช่วยให้

มติคณะรัฐมนตรี 20 ตุลาคม 2569

การติดตามและบริหารจัดการระบบกักเก็บพลังงานดังกล่าวหลังสิ้นสุดการใช้งาน เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบตลอดทั้งวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์

3.2) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าคณะรัฐมนตรีสามารถพิจารณาอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวได้ และเพื่อให้การคุ้มครองประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว สำนักงานฯ จึงได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเป็นการล่วงหน้าโดยได้แก้ไขชื่อร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเป็น “ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงานไฟฟ้าที่สามารถอัดประจุซ้ำได้สำหรับยานยนต์ที่ไม่เกินสี่ล้อต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ.” และได้ส่งร่างกฎกระทรวงที่ตรวจพิจารณาเสร็จแล้วมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาไปพร้อมกันด้วย

¹ยานยนต์ประเภท L หมายถึง ยานยนต์ที่ไม่เกินสี่ล้อ ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์และประเภทของยานยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังและรพ่วง มาตรฐานเลขที่ มอก. 2390-2563 (อาทิ รถจักรยานยนต์ไฟฟ้า รถสามล้อไฟฟ้า และรถสี่ล้อขนาดเล็ก)

²มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม “ยานยนต์ประเภท L : คุณสมบัติเฉพาะสำหรับระบบส่งกำลังด้วยไฟฟ้า” (Vehicles of category L with regard to specific requirements for the electric power train)